

Spørgsmålet om kælderrums anvendelighed afhænger heller ikke af gulvets beliggenhed i forhold til jordsmonnet, men af de isolerings-, ventilerings- og belysningsforanstaltninger, der bliver gennemført, og med den moderne teknik er der intet til hinder for at udbygge flere etager under jordsmonnet, hvilket er sket i adskillige tilfælde.

Af hensyn til isolation mod støj og vibration fra maskiner kan det tilmed være teknisk nødvendigt og i almindelighed hensigtsmæssigt for flertallet af personer i en bygning, at arbejdende maskiner såvidt muligt anbringes helt eller delvis under jordsmonnet.

Det synes derfor i overensstemmelse med den nuværende tekniske udvikling rimeligt, at bestemmelsen udgår, subsidiært at der indføres sålydende tilføjelse: „medmindre der er truffet fornødne foranstaltninger med hensyn til isolation, ventilation, belysning etc.“

Herved udgås også, at loven på dette punkt om få år må revideres.

Nr. 6. Rengøring.

Den skete tilføjelse om, at virksomhederne ved rengøring — dersom denne af tekniske grunde må foregå i arbejdstiden — skal anvende støvsugningsapparater, anser vi for praktisk uigennemførlig på mange virksomheder.

Nr. 9. Vaskeindretninger og bade.

Det efter „model code“ i forslaget indføjede nye 3. punktum må vi tage afstand fra ud fra den begrundelse, at det anførte tidsrum på 10 minutter ingen hjemmel har i overenskomsterne, der kræver en effektiv arbejdstid på 8 timer, som efter forslaget vil blive indskrænket med *mindst* 20 minutter, at dette tidsrum sikkert ikke vil blive overholdt, men, efter som tiden går, af arbejderne vil blive forlænget til skade for produktionen, samt at arbejdere, der beskæftiges ved den slags arbejde, af de kollektive overenskomster beskyttes ved, at der anvendes beskyttelsesforanstaltninger såsom overtrækstøj, gummihandsker, masker o. lign.

Ud fra den således givne begrundelse må vi derfor kræve, at den tabte arbejdstid udlignes ved tilsvarende tidligere mødetid eller senere ophør af den normale arbejdstid.

Med hensyn til sidste punktum er vi vel opmærksomme på, at dette er blevet modificeret i et vist omfang, men mener desuagtet, at sætningen absolut bør udgå, dels fordi bestemmelsen om betaling for sådanne genstande ikke naturligt falder ind under en arbejderbeskyttelseslov, og dels fordi det af hensyn til forsvarlig økonomi med håndklæder og renselsesmidler i reglen er forudsat, at udgifterne hertil påhviler arbejderne, hvorfor de er inkluderet i arbejderens løn. Af hensyn hertil og på baggrund af kendskabet til den i mennesket værende svigtende respekt for fremmed ejendom bør det pålægges arbejderne selv at sørge for det til badning nødvendige.

Nr. 10. Garderobe, cykleskur o. lign.

Det i første punktum stillede krav om omklædningsrum vil for mange arbejdsområders vedkommende være uopfyldeligt, ligesom vi samtidig peger på, at ordene „andesteds end“ i 8. linie bør erstattes med: „adskilt fra“.

Spørgsmålet om cyklestald el. lign. hører efter vor formening ikke hjemme i en lov om arbejderbeskyttelse, og det stillede forslag vil i praksis desuden være vanskeligt at gennemføre.

Ordene „og lignende befordringsmidler“ bør udgå.

Nr. 11. Arbejdsklæder m. v.

Den foreslåede bestemmelse er efter vor opfattelse meget uklart og uheldigt affattet. Således som første punktum er formuleret, kunne man få det indtryk, at arbejdsgiverne i al almindelighed har pligter med hensyn til arbejderens beklædning. I henhold til lovforslagets bemærkninger, pag. 58, hvor det hedder, at arbejderne i mange tilfælde vil kunne benytte deres egne klæder, må vi dog gå ud fra, at det er hensigten, at den alt-overvejende regel skal være den, at arbejdsgiverne kun har pligt til at påtale det overfor arbejderne, dersom disse måtte møde på arbejdspladsen i farlig eller uheldig pklædning.

Med hensyn til andet punktum i den foreslåede bestemmelse er forholdet det, at der i en del kollektive overenskomster findes bestemmelser om, at arbejdsgiverne giver arbejderne et løntillæg til arbejdstøj, eller at arbejdsgiverne leverer arbejdstøj. Man må gå ud fra, at disse kollektive overenskomstbestemmelser dækker de tilfælde, hvor det er rimeligt at pålægge arbejdsgiverne pligter med hensyn til arbejdstøj, og lovforslaget bør i hvert fald kun i ganske særlige tilfælde, hvor væsentlige sundhedsmæssige grunde taler derfor, foreskrive en pligt for arbejdsgiverne til at yde særligt arbejdstøj.